

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**  
**КАФЕДРА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»  
Проректор з науково-методичної  
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 04 » 2014 р.



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

спеціальність 8.15010001 «Державне управління»

Інститут суспільства

**2014-2015 навчальний рік**

**КАФЕДРА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»  
Проректор з науково-методичної  
та навчальної роботи

\_\_\_\_\_ О. Б. Жильцов

«    » \_\_\_\_\_ 2014 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

спеціальність 8.15010001 «Державне управління»

Інститут суспільства

**2014-2015 навчальний рік**

Робоча програма навчальної дисципліни **Теорія та історія державного управління** для студентів за напрямом підготовки 1501 Державне управління, спеціальністю 8.15010001 Державне управління.

Розробник – Мельниченко В. І. кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри державного управління та управління освітою,

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри державного управління та управління освітою. Протокол від « 03 » вересня 2014 р. № 1

Завідувач кафедри  
державного управління та управління освітою \_\_\_\_\_ Т. В. Поспелова

© Мельниченко В.І., 2014 р.

© КУ імені Бориса Грінченка, 2014 р

## ЗМІСТ

I ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ.....	7
1. Опис предмета навчальної дисципліни.....	7
2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ.....	10
Змістовий модуль I. Теорія державного управління .....	10
Змістовий модуль II. Історія державного управління .....	11
IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ.....	12
V. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ .....	13
VI. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ.....	15
VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ...	19
VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	25

## І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Теорія та історія державного управління» (далі – Програма) є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою державного управління та управління освітою Інституту суспільства на основі ОПП відповідно до затвердженого навчального плану.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра» (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.)

Програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання в Київському університеті імені Б.Д. Грінченка відповідно до вимог ОКХ, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни.

Програма визначає перелік, обсяг, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів, необхідне навчально-методичне забезпечення.

Навчальна дисципліна «Теорія та історія державного управління» належить до циклу професійної та практичної підготовки нормативної частини блоку навчальної програми (Н.1)

**Міждисциплінарні зв'язки:** вивчення дисципліни "Теорія та історія державного управління" передуює вивченню загальноуправлінських дисциплін "Організаційно-правові засади державного управління", "Кадрова політика і державна служба", "Територіальна організація влади в Україні". "Менеджмент організацій", "Державне регулювання", з якими вона змістовно пов'язана. Оскільки дисципліна вивчає практичне здійснення державної влади, яке відбувається переважно в правовій формі, то вона тісно пов'язана змістовно із дисципліною "Право в державному управлінні". У тій мірі, якою державне управління є політичним процесом вона межує із дисциплінами "Концептуальні засади політичних наук: теорія і практика", "Державна політика: аналіз та механізми її впровадження". Як теоретична дисципліна пов'язана із курсом "Сучасна економічна теорія: проблеми її застосування".

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія та історія державного управління» є оволодіння базовими знаннями щодо теоретичних та практичних аспектів здійснення державної влади та держави формування на цій основі відповідних вмінь та навичок. та державного управління.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія та історія державного управління» є :

- визначити сутність держави на сучасному етапі і тенденції її розвитку як суб'єкта управління, розглянути поняття та зміст державного управління;
- проаналізувати принципи сучасного державного управління;
- розкрити методи державного управління та механізми їх застосування в сучасних умовах;
- ознайомити з історією становлення та процесом еволюції державного управління в Україні;
- проаналізувати зміст державно-управлінської діяльності, її форми, методи, засоби;
- визначити чинники, що значною мірою обумовлюють сучасний стан державного управління в Україні.

Опанувавши курс "Теорія та історія державного управління" студенти повинні:

**знати :**

основні поняття в галузі теорії державного управління;  
основні тенденції розвитку державного управління в Україні та світі;  
форми організації державного управління в минулому;  
особливості, причини і напрям еволюції державної служби;  
засади ресурсного забезпечення державного управління;

**вміти :**

- з урахуванням особливостей визначеної системи, використовуючи технології типових методів управління, визначати в системах технологію управління системою, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності та застосовуваними ресурсами;

- здійснювати планування, організацію та контроль виконання завдань державних, регіональних, галузевих (міжгалузевих) програм і проектів розвитку відповідної території чи галузі, застосовуючи різні види планування;

- визначати раціональну структуру і збалансованість ресурсів установи, підрозділу засобами управління на принципах раціональної організації праці;

- висловлювати, обґрунтовувати і відстоювати власну позицію стосовно подій та явищ суспільного життя на основі ціннісного відношення до історичного минулого й сучасного розвитку;

визначати ефективність діючих форм і методів державного управління за результатами аналізу програм розвитку територій, галузі, вітчизняного і зарубіжного досвіду їх реалізації в контексті європейської інтеграції, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу

**Кількість годин**, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 108 год., із них:

- лекції – 6 год.;

- семінарські заняття – 4 год.;
- самостійна робота – 58 год.;
- семестровий контроль - 36 год.
- модульний контроль – 4 год.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Теорія та історія державного управління » завершується складанням екзамену

## II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

### 1. Опис предмета навчальної дисципліни

**Предметом** навчальної дисципліни "Теорія та історія державного управління" є основні характеристики державного управління як складного соціального явища, загальні закономірності взаємодії соціальних об'єктів в процесі формування та реалізації державно-управлінських впливів, обумовленість та напрями еволюції державного управління.

Дисципліна	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідно до ECTS: <i>3 кредити</i>	Шифр та назва галузі знань: <i>1501 «Державне управління»</i>	Частина програми (нормативна, вибір закладу, вибір студента): <i>Нормативна</i>
Кількість змістовних модулів: <i>2 модулі</i>	Шифр та назва спеціальності: <i>8.15010001 «Державне управління»</i>	Рік підготовки: 5 Семестр: I
Загальний обсяг дисципліни: <i>108 годин</i>	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>«Магістр».</i>	Аудиторні заняття: 10 год.: Лекції: 6 год. Семінарські заняття: 4 год. Самостійна робота: 58год.
Кількість тижневих годин: <i>2 години</i>		Модульний контроль: 4 год. Семестровий контроль -36 Вид підсумкового контролю: екзамен

### II. Тематичний план навчальної дисципліни

№	Назва теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудит.	Лекції	Сем	Інд. роб	Модульн. контроль	Підсумк. контроль	Сам. роб.
Змістовний модуль I. <b>Теорія державного управління</b>									



1.	Управління як суспільне явище	6		1					5
2.	Основні етапи розвитку управлінської думки.	4							4
3.	Держава як суб'єкт управління суспільними процесами ”.	4		1	1				3
4.	Державне управління і виконавча влада.	4							4
5.	Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання.	6		1	1				3
6.	Функції державного управління	4							4
7.	Методи управлінської діяльності	3							3
8.	Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці	5					2		3
	Разом	36	5	3	2		2		29
Змістовий модуль II.									
<b>Історія державного управління</b>									
9.	Осмилення історичного досвіду державно-управлінської діяльності	4		1					3
10.	Становлення управління у Київській і Галицько-Волинській державах (IX - середина XIV ст.	3							3
11.	Державне управління на українських землях у складі Литви та Польщі (середина XIV - середина XVII ст.).	3							3
12.	Управління в самоврядній Україні (середина XVII- XVIII ст.)	3							3
13.	Організація державного управління на українських землях наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст	4							4
14.	Реформи місцевого управління в Росії і Австро-Угорщині у другій половині XIX ст.	4							4
15.	Проблеми державного управління в умовах революційних перетворень 1917-1920 рр.	4							4

16.	Практика державно-управлінської діяльності в Українській РСР.	5		1	1				4
17.	Особливості і проблеми державно-управлінської діяльності в незалежній Україні.	6		1	1		2		1
	Разом	36	5	3	2		2		29
18	Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання	36						36	
	Разом за навчальним планом	108	10	6	4		4	36	58

### III. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ

#### *Змістовий модуль I. Теорія державного управління*

##### **Змістовий модуль 1. Теорія державного управління**

Феномен управління: природа та сутність. Управління як соціальне явище. Теорії управління. Управління як наука. Джерела виникнення науки управління. Класична (традиційна) школа. Школа людських відносин. Приведення в дію “людського фактора”. Емпірична школа. Нова школа. Школа “гнучких систем”. Розвиток управлінської думки в Україні. Властивості державного управління. Влада і управління. Багатогранність державного управління та різні його тлумачення. Основні характеристики державного управління. Реалізація державного управління в умовах розподілу влади. Специфіка об’єктивних засад і суб’єктивного фактора управління в перехідний період. Керовані об’єкти: поняття, структура, види, самокеровані механізми, організація, об’єктивні закономірності функціонування.

Сутність сучасної держави. Основні риси держави. Функції та управління державою в умовах ринкової економіки. Вплив видів і форм держави на державне управління. Тенденції розвитку держави як суб’єкта управління. Категорія влади. Державна влада в Україні: сутність, форми, особливості. Органи влади та апарат управління: значення, особливості і функції. Розподіл влад як принцип основ конституційного ладу України. Взаємодія владних структур як умова оптимального функціонування державного механізму. Державне управління як діяльність виконавчо-розпорядчого характеру. Державне управління - виконавча діяльність, що здійснюється безпосередньо в процесі державного будівництва. Виконавча влада - необхідний атрибут державно-владного механізму.

Поняття принципу державного управління. Підстави систематизації принципів державного управління. Застосування принципів державного управління: умови раціональності, конструктивності, ефективності. Сутність та співвідношення централізації та децентралізації в державному управлінні. Особливості централізації та децентралізації в окремих сферах державного управління. Принцип демократичного централізму, його плюси і мінуси. Поняття та сутність функцій державного управління. Види функцій державного управління. Організаційно-регулюючі функції управління. Загальна характеристика методів державного управління. Метод управління як сукупність прийомів, засобів управління. Застосування методів управління в діяльності державних службовців.

Теоретичне і практичне значення вивчення досвіду державного управління зарубіжних країн. Особливості державного управління в окремих країнах. Державне управління в зарубіжних країнах і концепція

розподілу влади. Проблеми освоєння досвіду управлінської діяльності в зарубіжних державах.

## **Змістовий модуль 2. Історія державного управління**

Практичне значення дослідження історії державного управління. Досвід державно-управлінської діяльності минулих поколінь як джерело і перешкода розвитку. Важливість осмислення етапів, форм та тенденцій розвитку державного управління в Україні. Теоретико-методологічні засади вивчення історії місцевого самоврядування

Організація влади у Київській державі. Територіальна організація управління. Регулювання управлінської діяльності. Галицько-Волинська держава як спадкоємиця управлінських традицій Київської Русі. Організаційна структура державного управління у Великому князівстві Литовському. Адміністративно-територіальний поділ. Зміни в управлінні на українських землях після Люблінської унії 1569 р. Організація управління в самоврядних містах. Роль права в здійсненні державного управління: Литовські статuti (XVI ст.). Організація влади в самоврядній Україні. Центральні і місцеві органи Московської держави та Російської імперії для управління Україною. I і II Малоросійські колегії. Форми державного і місцевого управління на українських землях поза Гетьманщиною.. Уніфікація управління українськими землями після ліквідації полково-сотенного устрою. Реорганізація центрального апарату управління в Російській імперії на початку XIX ст. і її вплив на місцеве управління. Станове самоврядування в під російській Україні. Організація управління Галичиною після її приєднання до Австро-Угорщини. Зміни в організації управління після скасування кріпосного права. Створення Ради міністрів (1861 р.). Взаємовідносини земств і міського самоврядування з органами державного управління на українських землях. Регулювання державного управління. Адміністративно-бюрократичний апарат. Реформа управління на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст.

Структури влади і управління в 1917 р. та Українська Центральна рада і Генеральний секретаріат. Організація державного управління в Україні за гетьманату. Управління в УНР і ЗУНР. Перетворення Рад із структур самоорганізації населення в органи державної влади. Формування організаційної структури державного управління в Радянській Україні. Сутність адміністративно-командної системи. Специфічна роль правового регулювання державного управління. Проблема бюрократизації апарату. Особливості державного управління на західноукраїнських землях у складі Польщі. Управління на Закарпатті. Необхідність формування цілісної системи державного управління після здобуття незалежності. Суперечливі реформи центральних і місцевих органів влади 1992-1995 рр. Конституція України 1996 р. і потреба вдосконалення державного управління. Об'єктивна детермінованість адміністративної реформи в Україні, її завдання і суперечності реалізації

## IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

*Разом: 108 год. З них: лекції (6 год.), семінарські заняття (4 год.), самостійна робота (58 год.), модульний контроль (4 год.), семестровий контроль (36 год.)*

### I СЕМЕСТР

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I								Змістовий модуль II								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Теми																	
Лекції (бали)	1					1						1					
Семіна рські заняття (бали)			1														1
СР (бали)	1	1	5	2	5	2	2	2	2	2	2	2	3	5	3	10	5
ІНДЗ (бали)	30																
Поточн ий контро ль (вид, бали)	Участь у роботі на семінарі – 10, (в т. ч.: доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)																
Моду льний контр оль	<i>КМР – 1 (I модуль; 25 балів)</i>																
Моду льний контр оль	<i>КМР – 2 (II модуль; 25 балів)</i>																
Іспит	40																
Загалом																	

## V. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

*Самостійна робота студентів* передбачає цілеспрямований пошук ефективних способів вивчення курсу, свідоме ставлення та послідовність в роботі, вміння використовувати наявну літературу і публікації у періодичних виданнях та інтернет-мережі, планування цілеспрямованої пізнавальної та дослідницької роботи.

Формами контролю самостійної роботи можуть бути:

- ✓ складання списку наукових, науково-популярних і періодичних джерел з теорії та історії державного управління;
- ✓ презентація знань на семінарських заняттях;
- ✓ складання анотацій підручників, посібників та спеціальних видань з теорії та історії державного управління;
- ✓ підготовка виступів на наукових конференціях з даної проблематики.
- ✓ експрес-опитування на аудиторних заняттях

*Аудиторна робота студентів* передбачає роботу студента під час лекційних та семінарських занять, групових та індивідуальних консультацій.

Поряд з цими формами використовуються *тестові завдання, письмові контрольні опитування, захист рефератів.*

№	Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Бали	Термін виконання (тижні)
<b>Змістовний модуль I. Теорія державного управління</b>				
1.	Управління як суспільне явище (3)	Модульний контроль	1	
2.	Основні етапи розвитку управлінської думки. (4)	Письмове опитування	1	
3.	Держава як суб'єкт управління суспільними процесами (4)".	Модульний контроль	5	
4.	Державне управління і виконавча влада. (3)	Модульний контроль	2	
5.	Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання. (4)	Презентація знань на семінарі	5	
6.	Функції державного управління (4)	Модульний контроль	2	
7.	Методи управлінської діяльності (3)	Модульний контроль	2	
8.	Використання зарубіжного досвіду державного	Модульний контроль	2	

	управління у вітчизняній практиці (3)			
<b>Змістовий модуль II.</b>				
<b>Історія державного управління</b>				
9.	Осмилення історичного досвіду державно-управлінської діяльності (3)	Модульний контроль	2	
10.	Становлення управління у Київській і Галицько-Волинській державах (IX - середина XIV ст. (3)	Модульний контроль	2	
11.	Державне управління на українських землях у складі Литви та Польщі (середина XIV - середина XVII ст.). (3)	Модульний контроль	2	
12.	Управління в самоврядній Україні (середина XVII- XVIII ст.) (3)	Модульний контроль	2	
13.	Організація державного управління на українських землях наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст. (4)	Модульний контроль	2	
14.	Реформи місцевого управління в Росії і Австро-Угорщині у другій половині XIX ст. (3)	Письмове опитування	5	
15.	Проблеми державного управління в умовах революційних перетворень 1917-1920 рр. (3)	Модульний контроль	5	
16.	Практика державно-управлінської діяльності в Українській РСР. (3)	Презентація знань на семінарі	5	
17.	Особливості і проблеми державно-управлінської діяльності в незалежній Україні. (4)	Модульний контроль	5	
	Разом 58 годин	Разом 50 балів		

## VI. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

**Мета ІНДЗ:** засвоєння студентами основного матеріалу дисципліни та опанування форм самостійної науково-дослідної роботи.

**Зміст ІНДЗ:** відображає зміст тем дисципліни.

**Види ІНДЗ та система їх оцінювання:**

- тематичний реферат(28 балів);
- мультимедійний проект (28 балів);

1. Формою самостійної роботи студентів є підготовка **тематичного реферату** (теми вказані нижче) на відповідну тему з курсу «Теорія та історія державного управління». Обсяг реферату має бути в межах 15–17 сторінок машинописного тексту на одній сторінці аркуша білого паперу формату А 4 (крім списку літератури та додатків).

Усі розділи й підрозділи реферату мають бути виділені заголовками та в разі потреби підзаголовками й відображені в плані.

Текст розміщується на аркуші, обмеженому берегами: лівий – 25 мм; правий – 10 мм; верхній – 20 мм; нижній – 25 мм. На сторінці розміщується до 1800 знаків.

Першою сторінкою вважається титульний аркуш, на ньому цифра 1 не ставиться, на наступній сторінці проставляється цифра 2 і далі за порядком.

Розділи нумеруються арабськими цифрами, а підрозділи– цифрою розділу і підрозділу через крапку (наприклад, 2.1).

Укладаючи список використаної літератури слід додержуватись вимог державного стандарту. Кожний бібліографічний запис треба починати з нового рядка, літературу належить розташувати в алфавітному порядку авторів (назв) творів. Бібліографічні записи у «Списку...» повинні мати порядкову нумерацію. Посилання на літературу робляться в тексті з позначенням їх порядкового номера в списку й сторінок через кому. Наприклад, [1, 42].

2. **Мультимедійний проект** – вид ІНДЗ, який передбачає володіння студентами мультимедійними технологіями. Проект повинен бути зроблений за допомогою відповідного програмного забезпечення. У ньому повинен міститися текст, що розкриває тему та зображення, що її ілюструють.

Студент повинен презентувати свій проект на занятті. Для контролю надається роздрукована та електронна копії.

**Орієнтовна структура ІНДЗ:**

- титульний аркуш;
- план реферату (зміст роботи із позначенням сторінок, на яких кожний з елементів плану викладений у рефераті);
- основна частина (вступ; розділи; висновки);



- список використаних джерел.

### **Критерії оцінювання ІНДЗ:**

<b>№ п/п</b>	<b>Опис критерію</b>	<b>Максимальна кількість балів</b>
1.	Повнота розкриття теми	15
2.	Логічність викладу матеріалу (для п. 5, 6 логічність групування позицій)	5
3.	Оформлення, що відповідає вимогам	5
4.	Обсяг, що відповідає вимогам	3
<b>Разом</b>		<b>28 балів</b>

### **Шкала оцінювання ІНДЗ**

<b>Рівень виконання</b>	<b>Кількість балів, що відповідає рівню</b>	<b>Оцінка за традиційною системою</b>
Високий	24 – 28	Відмінно
Достатній	20 – 23	Добре
Середній	15 – 19	Задовільно
Низький	0 – 14	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Теорія та історія державного управління».

### **Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної дисципліни «Теорія та історія державного управління»**

1. Суспільна потреба теоретичного осмислення управління.
2. Розвиток теорії управління у першій половині ХХ ст.
3. Порівняльний аналіз публічного і приватного управління
4. Розвиток державно-управлінської думки в Україні
5. Розвиток функцій державного управління в умовах ринкової економіки.
6. Реалізація державного управління в умовах розподілу влади.
7. Втілення принципів державного управління: умови раціональності, конструктивності, ефективності.
8. Особливості централізації та децентралізації в окремих сферах державного управління.
9. Вплив функцій державного управління на його організацію.
10. Застосування методів управління в діяльності державних службовців.
11. Особливості державного управління в США

12. Особливості державного управління в Канаді
13. Особливості державного управління в Німеччині.
14. Особливості державного управління у Великобританії
15. Особливості державного управління у Франції
16. Особливості державного управління у Польщі.
17. Досвід державно-управлінської діяльності минулих поколінь як джерело розвитку.
18. Реформування державного управління у Київській Русі..
19. Галицько-Волинська держава як спадкоємиця управлінських традицій Київської Русі.
20. Організація державного управління на українських землях після Люблінської унії 1569 р.
21. Уніфікація управління українськими землями після ліквідації полково-сотенного устрою.
22. Реорганізація центрального апарату управління в Російській імперії на початку XIX ст. і її вплив на місцеве управління.
23. Взаємовідносини земств і міського самоврядування з органами державного управління на українських землях у другій половині XIX ст.
24. Організація державної служби в Російській імперії у XIX - на початку XX ст.
25. Українська Центральна Рада і організація державного управління у 1917-1918 рр.
26. Організація центральних та місцевих органів державного управління в Українській Державі 1918 р.
27. Формування цілісної системи державного управління після здобуття незалежності України.
28. Суперечливі реформи місцевих органів влади 1992-1995 рр.
29. Інститут президентства і здійснення державного управління в Україні.
30. Конституція України 1996 р. і потреба вдосконалення державного управління.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Київський університет ім. Бориса Грінченка**  
**Інститут суспільства**

**РЕФЕРАТ**

**з курсу «Теорія та історія державного управління»**

**на тему:**

**«Зміст та форми контролю органів місцевого самоврядування  
державною адміністрацією на українських землях в другій  
половині XIX ст..»**

*Виконав(ла)* \_\_\_\_\_

*(прізвище, ініціали, група)*

*Перевірів* \_\_\_\_\_

**Київ – 2014**

## VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

*Розрахунок рейтингових балів  
за видами поточного (модульного) контролю*

№ з/п	Вид діяльності	Макс. число балів	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	Вс ьог о	T · 9	T · 1 0	T · 1 1	T.1 2	T.1 3	T · 1 4	T · 1 5	T.1 6	T.1 7	Вс ьог о	Разом
1.	Відвідування Лекцій	2	2					2			4				2						2	<b>6</b>
2.	Відвідування семінарських занять	2			2						2									2	2	<b>4</b>
3.	Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5		5		5		5		5	20		5	5		5	5		5	5	30	<b>50</b>
4.	Робота на семінарському занятті (в т. ч.: доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	10			10						10									10	10	<b>20</b>
5.	ІНДЗ	30																				<b>30</b>
7.	Виконання модульної контрольної роботи	25									15										25	<b>50</b>
8.	Іспит	40																				<b>40</b>
9.	<b>Всього</b>		<b>2</b>	<b>5</b>	<b>12</b>			<b>2</b>			<b>21</b>				<b>2</b>		<b>5</b>			<b>12</b>	<b>19</b>	<b>Коефіц. 1,6</b>
																						<b>160</b>

**Питання до підсумкового контролю з дисципліни «Теорія та історія державного управління»**

1. Природа та сутність управління.
2. Види управління.
3. Властивості управління.
4. Співвідношення влади і управління.
5. Школа наукового менеджменту
6. Класична (адміністративна) школа управління
7. Школа людських відносин.
8. Розвиток державно-управлінської думки в Україні.
9. Поняття державного управління.
10. Вплив форми держави на державне управління.
11. Тенденції розвитку держави як суб'єкта управління.
12. Основні характеристики державного управління.
13. Об'єктивні засади і суб'єктивні чинники державного управління
14. Об'єкт державного управління.
15. Суб'єкт державного управління.
16. Державно-управлінські відносини.
17. Державне управління в широкому і вузькому розумінні.
18. Державне управління і виконавча влада.
19. Поняття принципу державного управління.
20. Класифікація принципів державного управління.
21. Сутність та співвідношення централізації та децентралізації в державному управлінні.
22. Форми державно-управлінської діяльності.
23. Поняття та сутність функцій державного управління.
24. Види функцій державного управління.
25. Загальна характеристика методів державного управління.
26. Класифікація методів державного управління.
27. Застосування методів управління в діяльності державних службовців.
28. Теоретичне і практичне значення вивчення досвіду державного управління зарубіжних країн.
29. Особливості державного управління в правовій демократичній державі.
30. Проблеми освоєння досвіду управлінської діяльності в зарубіжних державах.
31. Практичне значення дослідження історії державного управління.
32. Теоретико-методологічні засади вивчення історії державного управління.
33. Організація влади та управління у Київській державі.
34. Галицько-Волинська держава як спадкоємиця управлінських традицій Київської Русі.

35. Організація державного управління у Великому князівстві Литовському.
36. Зміни в управлінні на українських землях після Люблінської унії 1569 р.
37. Організація управління в містах на магдебурзькому праві.
38. Організація влади та управління в самоврядній Україні (середина XVII-XVIII ст.).
39. Генеральний уряд в самоврядній Україні.
40. Полкове управління уряди в самоврядній Україні.
41. Сотенне управління в самоврядній Україні
42. Центральні і місцеві органи Московської держави та Російської імперії для управління Україною
43. Організація влади та управління в Слобідській Україні (середина XVII-XVIII ст.).
44. Уніфікація управління українськими землями після ліквідації полково-сотенного устрою.
45. Станове самоврядування в підросійській Україні (кінець XVIII - XIX ст.)
  - а. та його вплив на державне управління.
46. Організація управління Галичиною після її приєднання до Австро-Угорщини.
47. Організація управління в українських містах (кінець XVIII - перша половина XIX ст.)
48. Земська реформа 1864 р.. Взаємини земств з державною адміністрацією.
49. Міська реформа 1870 р. Взаємини органів міського управління з державною адміністрацією
50. Реформи місцевого управління в Австро-Угорщині у другій половині XIX ст.
51. Контрреформа місцевого самоврядування 1890-1892 рр.
52. Тимчасовий уряд і державне управління на Україні в 1917 р.
53. Українська Центральна Рада та організація державного управління у 1917-1918 рр.
54. Організація державного управління в Україні за гетьманату (1918 р.).
55. Формування організаційної структури державного управління в Радянській Україні.
56. Сутність адміністративно-командної системи.
57. Формування цілісної системи державного управління в Україні після здобуття незалежності.
58. Суперечливі реформи центральних і місцевих органів влади 1992-1995 рр.
59. Конституція України 1996 р. і потреба вдосконалення державного управління.

60.Об'єктивна необхідність адміністративної реформи в Україні, її завдання і суперечності реалізації

Згідно з «Положенням про організацію навчального процесу в умовах кредитно-модульної системи навчання в Київському міському педагогічному університеті імені Б.Д. Грінченка», результати навчання студентів щодо опанування навчальної дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою.

При цьому у процесі навчання за цим предметом студент може заробити максимально 100 балів.

Враховуючи підрахунок за цією таблицею, максимальна кількість балів, яку може набрати студент у процесі навчання, становить 200, відтак перевідний коефіцієнт становитиме для цієї дисципліни  $200:100=2$ . Тому при підсумовуванні балів, набраних за таблицею, одержану суму належить поділити на 2.

Наприклад, студент впродовж семестру, відвідував лекції, семінарські заняття, виступав з повідомленнями на семінарах, виконував контрольні роботи та ІНДЗ і набрав за цією таблицею 180 балів. У цьому разі слід 180 поділити на 2, одержимо 90 балів. Таким чином, студент отримав оцінку «відмінно» (А).

Для одержання позитивної оцінки студентові необхідно набрати не менше 60 балів. Студентові, який набрав від 0 до 59 балів виставляється «незадовільно».

Переведення результатів, отриманих за 100-бальною шкалою оцінювання в 4-х бальну та шкалу за системою ECTS здійснюється за такою схемою:

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
<b>A</b>	<b>Відмінно</b> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	<b>90 – 100</b> балів	<b>відмінно</b>
<b>B</b>	<b>Дуже добре</b> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	<b>82-89</b> балів	<b>добре</b>
<b>C</b>	<b>Добре</b> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	<b>75-81</b> балів	
<b>D</b>	<b>Задовільно</b> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	<b>69-74</b> балів	<b>задовільно</b>
<b>E</b>	<b>Достатньо</b> – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	<b>60-68</b> балів	
<b>FX</b>	<b>Незадовільно з можливістю повторного складання</b> – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	<b>35-59</b> балів	<b>Незадовільно</b>
<b>F</b>	<b>Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу</b> –	<b>1-34</b> балів	



	досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни		
--	--	--	--

## VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### *Основна література*

Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). — К.: Видавництво «Юридична думка», 2004.- 584 с. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://law.biz.ua/books/0001/index.html>

*Атаманчук Г.В.* Теория государственного управления: Курс лекций. /Г.В.Атаманчук.- М.: Юр.лит., 1997.- 400 с. [Ел. ресурс].- Режим доступу: [http://www.pravo.vuzlib.net/book\\_z1133\\_4.html](http://www.pravo.vuzlib.net/book_z1133_4.html)

Государственное управление основы теории и организации. Учебник. В 2 т. Т. 2 / Под ред. В.А. Козбаненко. Изд. 2-е, с изм. и доп. - М: «Статут», 2002. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://nehudlit.ru/books/detail8856.html>

Державне управління в Україні: Навчальний посібник / За заг. ред. д.ю.н., проф. В.Б. Авер'янова. —К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 1999 —265 с. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/692/3/>

Державне управління: Навч. посіб. / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко; За ред. А.Ф. Мельник. — К.: Знання-Прес, 2003. — 343 с.

Історія держави і права України: акад. курс: у 2-х т. Т.1./ за заг. ред. В . Я. Тація, А. Й. Рогожина. - К.: Ін-Юре, 2000.- 646 с.

Історія держави і права України: акад. курс: у 2-х т. Т.2./ за заг. ред. В . Я. Тація, А. Й. Рогожина. - К.: Ін-Юре, 2000.- 577с.

*Кузьмін О.* Основи менеджменту : підручник / О. Кузьмін, О. Мельник. — К. : Академвидав, 2007. — 414 с [Ел. ресурс].- Режим доступу: [http://uchenyjkot.ru/infusions/pro\\_download\\_panel/download.php?did=250735](http://uchenyjkot.ru/infusions/pro_download_panel/download.php?did=250735)

*Осовська Г.* Основи менеджменту : підручник / Г. Осовська, О.Осовський. — 3-тє вид., переробл.і допов. — К. : Кондор, 2006. — 661 с. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-5364.html>

### *Додаткова література*

Административно-командная система [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/>

Адміністративна реформа — історія, очікування та перспективи / Упоряд. В. П. Тимошук. — К.: Факт, 2002. — 100 с. [Ел. ресурс].- Режим доступу: [http://www.pravo.org.ua/files/ebook/Ad\\_ref\\_history\\_perspekt.pdf](http://www.pravo.org.ua/files/ebook/Ad_ref_history_perspekt.pdf)

*Воронов М.П.* Децентралізація влади як основа взаємовідносин державних виконавчих органів і місцевого самоврядування / М.П.Воронов, В.М.Скрипничук //Державне будівництво та місцеве самоврядування: Зб. наук. пр. -Вип.1.- Х.: Право, 2001.- С.34-44

Городовое положение с разъяснениями и дополнениями по позднейшим дополнениям и узаконениям правительства.- СПб., 1873.- 351 с. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://www.hrono.ru/dokum/1800dok/18700616.php>

[Городское самоуправление \(Городовое положение 1870 года\) // Эпоха великих реформ. Г.А. Джаншиев. По изданию 1900 г. // Allpravo.Ru, 2004.](#) [Ел.

ресурс].-

Режим

доступу:

<http://www.allpravo.ru/library/doc114p0/instrum3116/item3120.html>

Государственное управление основы теории и организации. Учебник. В 2 т. Т. 2 / Под ред. В.А. Козбаненко. Изд. 2-е, с изм. и доп. - М: «Статут», 2002. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://nehudlit.ru/books/detail8856.html>

*Гуржій О.* Українська козацька держава в другій половині ХУІІ-ХУІІІ ст.: кордони, населення, право / О.Гуржій.- К.: Основи, 1996.- 223 с.

*Гурне Б.* Державне управління/ Б.Гурне,; Пер. В.Шовкун; Пер. с фр. В.Шовкун.. -К.: Основи, 1993. -164 с.

Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: Моногр./Кол. авт.; відпов. ред. Н.Р.Нижник.- К.: Вид-во УАДУ, 1997.- 448 с.

Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011.Т. 3 : Історія державного управління / наук.-ред. колегія :А. М. Михненко (співголова), М. М. Білінська (співголова) та ін. – 2011. – 788 с. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://212.111.196.8:8081/ndi/encyclopedia/default.aspx>

Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ.упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011.Т. 1 : Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В. М. Князев (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. – 2011. – 748 с. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://212.111.196.8:8081/ndi/encyclopedia/default.aspx>

Конституція (Основний Закон) Української Радянської Соціалістичної Республіки : Прийнята позачерговою сьомою сесією Верховної Ради Української РСР дев'ятого скликання 20 квітня 1978 року //ВВР Української РСР.- 1978.- № 18.- Ст. 268 [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/888-09/ed19780420>

Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. //ВВР . - 1996. - № 30. - Ст. 141. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

*Мельниченко В.І.* Децентралізація і деконцентрація публічної влади на пострадянському просторі: детермінованість, значення, межі В.І.Мельниченко //Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права .- 2004.- № 1-2 (9-10).- С.282-288 [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://univer.km.ua/visnyk/668.pdf>

*Мельниченко В.І.* Переосмислення функцій державного управління у контексті децентралізації публічної влади / В.І.Мельниченко //Український соціум.- 2004.- № 2(4).- С.109-116 [Ел. ресурс].- Режим доступу: [http://www.nbu.gov.ua/portal/soc\\_gum/usoc/2004\\_2/109-116.pdf](http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/usoc/2004_2/109-116.pdf)

*Нижник Н.Р.* Государственно-управленческие отношения в демократическом обществе / Н.Р. Нижник.- К.: [Ин-т гос-ва и права НАН Украины], 1995.- 207 с.

*Нижник Н.Р.* Системний підхід в організації державного управління: Навч. посіб. / Н.Р. Нижник, О.А. Машков.- К.: Вид-во УАДУ, 1998 .- 160 с.

ПОЛОЖЕНИЕ О губернских и уездных земских учреждениях. 1 января 1864 г. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://www.hrono.ru/dokum/1800dok/18640101gub.php>

*Попов Г.Х* С точки зрения экономиста : О романе А. Бека «Новое назначение» Г.Х.Попов // Наука и жизнь.-1987.- № 4.- С. 54–65 [Ел. ресурс].- Режим доступу: [http://wsyachina.narod.ru/social\\_sciences/adminsistem.html](http://wsyachina.narod.ru/social_sciences/adminsistem.html)

Про державну службу: Закон України від 17 лист. 2011 р. № 4050-VI // ВВР України.- 2012.- № 26.- Ст.273 [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4050-17>

Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22 лип.1998 р. № 810 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 21. – С. 32. [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/810/98>

*Райт Г.* Державне управління/ Г. Райт,; Глен Райт; Пер. з англ. В.Ивашко, О.Коваленко, С.Соколик. -К.: Основи, 1994. -188 с.

*Ру Д.* Управління: пер. з франц./ Д. Ру, Д.Сультє. - К. : Основи, 1995. - 448 с.

*Скібіцька Л. І.* Менеджмент : навч. посіб. для вищ. навч. закладів / Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький. – К. : Центр навч. л-ри, 2007. – 415 с. [Ел. ресурс].- Режим доступу:

[http://uchenykot.ru/infusions/pro\\_download\\_panel/download.php?did=250851](http://uchenykot.ru/infusions/pro_download_panel/download.php?did=250851)